

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

E (100 Marks)
Batch – 2020-21/2021-22

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे – २०२३

तृतीय वर्ष

सत्र – ६

विषय:- साहित्यातून समाजदर्शन (भाग-२) (HDSE-603)

दिनांक: २५/०५/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)

१. ग. बा. सरदार यांनी दलित साहित्यिकांशी काय हितगुज केले आहे ?
२. 'मराठीवरील संकट हे अस्मितेवरील संकट' या शीर्षकाचा अर्थ स्पष्ट करा.
३. भारतीय लोकशाहीचे अस्तित्व टिकवण्यासाठी डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांनी कोणती पथ्ये सांगितली आहे ?
४. शरद जोशींनी मांडलेल्या शेतकऱ्यांच्या समस्यांचे स्पष्टीकरण करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. 'एक चिंतन' या पाठाच्या आधारे दुसऱ्या महायुद्धापूर्वीच्या मुंबईतील जीवनाची वैशिष्ट्ये सांगा.
२. दलित साहित्याच्या प्रेरणा सांगा.
३. 'वेठीच्या आसाचा फेरा' या शीर्षकाचा अर्थ स्पष्ट करा.
४. 'कहाणी रखमाबाईची' या पाठाच्या आधारे एकोणिसाव्या शतकातील स्त्रियांच्या चाकोरीबद्ध जीवनाचे वर्णन करा.
५. प्र. के. अत्रे यांच्या लेखनामधून तत्कालीन पुण्याची कोणती वैशिष्ट्ये स्पष्ट होतात ?

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)

१. 'दुपारची शाळा' या पाठाच्या आधारे कैकाडी लोकांच्या समस्यांचे चित्रण
२. शरद जोशींनी वापरलेल्या 'भारत' व 'इंडिया' या संज्ञा स्पष्ट करा
३. वि. वा. शिरवाडकर : लेखक परिचय
४. रखमाबाईंच्या व्यक्तिमत्त्वाचे पैलू